

AIZKRAUKLES NOVADA DOME

Lāčplēša iela 1A, Aizkraukle, Aizkraukles nov., LV-5101, tālr. 65133930, e-pasts dome@aizkraukle.lv, www.aizkraukle.lv

NOTEIKUMI Nr.2023/75

Aizkrauklē

AIZKRAUKLES NOVADA PAŠVALDĪBAS KAPITĀLSABIEDRĪBU UN KAPITĀLA DAĻU PĀRVALDĪBAS KĀRTĪBA

*Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu,
Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību
pārvaldības likuma 33.pantu, 34.panta trešo
daļu un 35.panta pirmo daļu*

APSTIPRINĀTI
ar Aizkraukles novada domes
2023.gada 16.novembra sēdes
lēmumu Nr.758 (protokols Nr.16., 15.p.)

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. Aizkraukles novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) kapitālsabiedrību un kapitāla daļu publiski privātajās kapitālsabiedrībās un privātajās kapitālsabiedrībās (turpmāk – kapitālsabiedrības) pārvaldības mērķus, pamatprincipus un kārtību;
- 1.2. pārvaldībā iesaistītās institūcijas un atbildīgās amatpersonas, to kompetenci;
- 1.3. kapitālsabiedrību, kurās pašvaldībai pieder kapitāla daļas, iesniedzamos dokumentus un to izskatīšanas kārtību;
- 1.4. kārtību, kādā pašvaldība izvērtē kapitālsabiedrību darbības rezultātus;
- 1.5. Pašvaldības kontrolēto kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādāšanas un izvērtēšanas kārtību;
- 1.6. Pašvaldības kontrolēto kapitālsabiedrību ikgadējā budžeta, investīciju plāna un to grozījumu izstrādāšanas kārtību;
- 1.7. dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanas kārtību kapitālsabiedrībās, kurās pašvaldībai pieder kapitāla daļas;
- 1.8. Pašvaldības tiešās līdzdalības pārvērtēšanas kārtību;
- 1.9. valdes locekļu nominēšanas kārtību;
- 1.10. atlīdzības noteikšanas principus valdes locekļiem;
- 1.11. informācijas publiskošanas kārtību.

2. Noteikumos tiek lietoti šādi termini:

- 2.1. **vispārējie stratēģiskie mērķi** – Pašvaldības domes noteikti kapitālsabiedrības mērķi, kurus Pašvaldība vēlas sasniegt ar līdzdalību kapitālsabiedrībā un kuri izriet no tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem;
- 2.2. **vidēja termiņa darbības stratēģija** – kapitālsabiedrības darbības plānošanas dokuments trīs līdz septiņu gadu periodam, uz kuru pamatojoties tiek plānota kapitālsabiedrības darbība (t.sk. budžets, investīcijas, peļņa);

- 2.3. **finanšu mērķi** – kapitālsabiedrības vidēja termiņa stratēģijā noteikti mērķi, kas saistīti ar tās finanšu darbības stāvokli, tai skaitā, kapitāla struktūra, apgrozījums, peļņa, rentabilitāte, dividendes un peļņa;
- 2.4. **nefinanšu mērķi** – kapitālsabiedrības vidēja termiņa stratēģijā noteikti mērķi, kas izriet no kapitālsabiedrībai noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, tiesību aktiem un politikas plānošanas dokumentiem, un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu;
- 2.5. **pašvaldības kapitālsabiedrība** – kapitālsabiedrība, kurā visas kapitāla daļas pieder Pašvaldībai;
- 2.6. **publiski privātā kapitālsabiedrība** – kapitālsabiedrība, kurā kapitāla daļas pieder Pašvaldībai un citai publiskai personai;
- 2.7. **privātā kapitālsabiedrība** – kapitālsabiedrība, kurā kapitāla daļas pieder Pašvaldībai un citai personai;
- 2.8. **Pašvaldības kontrolēta kapitālsabiedrība** – kapitālsabiedrība, kurā Pašvaldībai ir tieša izšķiroša ietekme;
- 2.9. **izšķirošā ietekme** – Pašvaldībai ir izšķirošā ietekme kapitālsabiedrībā uz līdzdalības pamata, ja Pašvaldībai kapitālsabiedrībā ir balsstiesību vairākums, Pašvaldībai kā dalībniekam ir tiesības iecelt vai atcelt kapitālsabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļu vairākumu, Pašvaldība kā dalībnieks, izmantojot vienīgi savas dalībnieka tiesības, pārskata gada laikā ir iecēlusi kapitālsabiedrības izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļu vairākumu, Pašvaldība kā dalībnieks, pamatojoties uz vienošanos ar citiem dalībniekiem, viena pati kontrolē balsstiesību vairākumu kapitālsabiedrībā;
- 2.10. **Kapitāla daļu turētāja pārstāvis** – Pašvaldības izpilddirektors vai cita tam pakļauta amatpersona, kurai ar izpilddirektora rīkojumu nodotas kapitāla daļu turētāja lēmumu pieņemšanas tiesības attiecīgajā kapitālsabiedrībā;
- 2.11. **investīciju plāns** – dokuments, kurā tiek iekļautas nozīmīgākās plānotās investīcijas. Investīciju plānā ietver kustamas/nekustamas mantas iegādi vai nomu (uz 1 gadu un ilgāk), realizējamus projektus, kas nepieciešami, lai realizētu vidēja termiņa darbības stratēģijā izvirzītos uzstādījumus un rīcības plānā iekļautās darbības.
3. Citi termini noteikumos lietoti Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā, Komerclikuma un Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē.
4. Noteikumu mērķis ir veicināt Pašvaldībai piederošu kapitāla daļu un kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu, kā arī nodrošināt līdzdalības nosacījumu ievērošanu.
5. Noteikumi ir saistoši Aizkraukles novada pašvaldības Administrācijas amatpersonām un darbiniekiem, kuru kompetencē ir Pašvaldības kapitāla daļu pārvaldības jautājumi, Pašvaldības kapitālsabiedrībām, publiski privātām kapitālsabiedrībām, Pašvaldības kontrolētām kapitālsabiedrībām un to valdēm. Attiecībā uz kapitālsabiedrībām, kas nav Pašvaldības kapitālsabiedrības, Pašvaldības kontrolētas kapitālsabiedrības vai Publiski privātas kapitālsabiedrības, noteikumiem ir rekomendējošs raksturs.
6. Noteikumus piemēro, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Komerclikumu un citus ārējos normatīvos aktus, kas reglamentē kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumus, kā arī attiecīgās nozares, kurā darbojas kapitālsabiedrība, regulējošos normatīvos aktus un Pašvaldības tiesību aktus.

II. Kapitālsabiedrību pārvaldībā iesaistītās institūcijas un atbildīgās amatpersonas, to kompetence

7. Kapitālsabiedrību pārvaldīšanu savas kompetences ietvaros nodrošina kapitāla daļu turētāja *pārstāvis*, kā arī pašvaldības speciālists kapitāldaļu jautājumos atbilstoši amata aprakstam (turpmāk – atbildīgais darbinieks).
8. Pašvaldības izpilddirektors var izveidot darba grupas, nosakot papildu uzdevumus kapitālsabiedrību pārvaldības jomā.
9. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis:
 - 9.1. pieņem normatīvajos aktos un kapitālsabiedrību statūtos noteiktos kapitāla daļu turētāja pārstāvja lēmumus;
 - 9.2. nodrošina regulāru kapitālsabiedrību finanšu un saimnieciskās darbības analīzi;
 - 9.3. nepieciešamības gadījumā piesaista vai uzdod kapitālsabiedrības valdei piesaistīt ārējo auditoru un ierosina iekšējās revīzijas;
 - 9.4. nodrošina regulāru pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās atbilstības Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām izvērtēšanu;
 - 9.5. uzrauga valdes darbību;
 - 9.6. pieņem motivētus lēmumus par rīcību pret kapitālsabiedrības amatpersonām saskaņā ar Valsts kontroles likumā noteikto kārtību par zaudējumu piedziņu¹;
 - 9.7. sagatavo izskatīšanai pašvaldības domes sēdē kapitālsabiedrību auditu un revīziju (tajā skaitā Valsts kontroles) secinājumus, tajā skaitā par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem vai nesaimniecisku rīcību;
 - 9.8. veic citas darbības, kas izriet no normatīvajiem aktiem un šiem noteikumiem.
10. Kapitāla daļu turētāja pārstāvim, īstenojot dalībnieka tiesības kapitālsabiedrības dalībnieku sapulcē, ir saistošs Pašvaldības domes lēmums šādos jautājumos:
 - 10.1. par pašvaldības līdzdalības iegūšanu vai izmaiņām, vai izbeigšanu kapitālsabiedrībā un izšķirošās ietekmes iegūšanu vai izbeigšanu kapitālsabiedrībā (t.sk., par kapitālsabiedrības pamatkapitāla palielināšanu un pamatkapitāla samazināšanu);
 - 10.2. par atļauju kapitālsabiedrībai iegūt vai izbeigt līdzdalību, iegūt izšķirošo ietekmi vai izbeigt izšķirošo ietekmi citā kapitālsabiedrībā;
 - 10.3. par pašvaldības līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās, tai skaitā, vispārējo stratēģisko mērķu noteikšanu;
 - 10.4. lēmumu pieņemšana par kapitālsabiedrību reorganizāciju;
 - 10.5. lēmumu pieņemšana par pašvaldības kapitālsabiedrību pārveidi par iestādi (publisko aģentūru);
 - 10.6. lēmumu pieņemšana par pašvaldībai piederošo kapitāla daļu pārdošanu, ieguldīšanu vai nodošanu bez atlīdzības valsts vai citas atvasinātas publiskas personas īpašumā;
 - 10.7. par dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanu kapitālsabiedrībās, kurās pašvaldībai pieder kapitāla daļas;
 - 10.8. lēmumi par turpmāko rīcību par kapitālsabiedrību auditu un revīziju (tajā skaitā Valsts kontroles revīziju) secinājumiem (izņemot ziņojumus par gada pārskata revīziju, kā arī iekšējā audita ziņojumos ietvertos secinājumus), tajā skaitā par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem vai nesaimniecisku rīcību.
11. Pašvaldības dome, pirms lēmuma pieņemšanas par ieguldījumu veikšanu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, nodrošina pamatkapitāla palielināšanas nepieciešamības izvērtējumu un atbilstību novada attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem un apstiprinātajai kapitālsabiedrības stratēģijai.

¹ Valsts kontroles likums, XIV nodaļa. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/62538#p69>

12. Atbildīgā darbinieka sagatavotajam atzinumam par dalībnieku (akcionāru) sapulcē izskatāmajiem jautājumiem ir rekomendējošs raksturs. Ja Kapitāla daļu turētāja pārstāvja viedoklis par dalībnieku (akcionāru) sapulcē izskatāmo jautājumu atšķiras no atbildīgā darbinieka sagatavoto atzinumu, noteicošais ir Kapitāla daļu turētāja pārstāvja viedoklis
13. Atbildīgas darbinieks nodrošina kapitālsabiedrību un kapitāla daļu vienotas pārvaldības īstenošanu pašvaldībā, veicot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos atbildīgā darbinieka pienākumus, tajā skaitā:
 - 13.1. nodrošina pamatinformācijas par kapitālsabiedrību publiskošanu pašvaldības tīmekļa vietnē;
 - 13.2. organizē informācijas apmaiņu starp kapitālsabiedrības valdi un kapitāla daļu turētāja pārstāvi, apkopo un uzglabā dokumentus par dalībnieku sapulcēs izskatītajiem jautājumiem;
 - 13.3. sniedz kapitāla daļu turētāja pārstāvim ziņas, kas ir tās rīcībā, kā arī sagatavo informāciju un dokumentus, lai kapitāla daļu turētāja pārstāvis varētu pildīt savas funkcijas un pieņemt dalībnieku sapulces lēmumus kapitālsabiedrībā;
 - 13.4. koordinē Pašvaldībai sniedzamās informācijas saņemšanu, kas nepieciešama kapitālsabiedrību pārvaldībai;
 - 13.5. reizi gadā pēc gada pārskata saņemšanas izvērtē kapitālsabiedrības vidējo darbinieku skaitu un finanšu rādītājus (bilances kopsummu un neto apgrozījumu) un iedala kapitālsabiedrību attiecīgajā grupā - maza, vidēja vai liela kapitālsabiedrība;
 - 13.6. izskata kapitālsabiedrības iesniegto finanšu pārskatu, budžetu un vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu un sagatavo atzinumu par kapitālsabiedrības darbību konkrētā pārskata periodā (finanšu rādītāji, kas aptver apgrozījumu, ieņēmumu/izdevumu struktūru un analīzi, peļņu vai zaudējumus, naudas plūsmas, investīciju plāna izpildi, kapitāla atdevi, kapitāla/aktīvu attiecību) un attīstību, izvērtējot kapitālsabiedrības saimnieciskās un finanšu darbības atbilstību kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem;
 - 13.7. sagatavo ikgadējo pārskatu par Pašvaldībai piederošajām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām;
 - 13.8. kontrolē, vai valdes izpilda dalībnieku sapulces lēmumus un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktos uzdevumus un ziņo par to kapitāla daļu turētāja pārstāvim;
 - 13.9. kontrolē valdes pilnvaru termiņu un sešus mēnešus pirms termiņa beigām informē kapitāla daļu turētāja pārstāvi;
 - 13.10. kontrolē kapitālsabiedrību vidēja termiņa stratēģiju termiņus un sešus mēnešus pirms termiņa beigām informē kapitāla daļu turētāja pārstāvi un kapitālsabiedrību;
 - 13.11. atbilstoši savai kompetencei konsultē kapitālsabiedrības kapitāla daļu pārvaldības vai dalībnieku sapulču kompetencē esošajos jautājumos, lai veicinātu vienvērtīgu kapitālsabiedrības pārvaldības praksi un Pārvaldības likuma un citu attiecināmo tiesību aktu piemērošanu pašvaldībā;
 - 13.12. pilda citus Kapitāla daļu turētāja pārstāvja dotos uzdevumus, nepieciešamības gadījumā, sagatavojot Kapitāla daļu turētāja pārstāvja vēstulju projektus vai citus dokumentus jautājumos, kas saistīti ar Kapitālsabiedrību pārvaldību;
 - 13.13. ja tiek konstatētas pazīmes, kas liecina par neefektīvu kapitālsabiedrības darbību, zaudējumiem un citiem būtiskiem apstākļiem, nekavējoties pieprasa valdei iesniegt papildu skaidrojumu par konstatēto un valdes plānotās darbības situācijas uzlabošanai. Pēc saņemtās informācijas izvērtēšanas informēt kapitāla daļu turētāja pārstāvi, kurš pieņem lēmumu par turpmāko rīcību.
14. Atbildīgais darbinieks ir tiesīgs pieprasīt kapitālsabiedrības valdei iesniegt jebkuru informāciju, skaidrojumu vai vērtējumu, kas nepieciešams kapitāla daļu turētāja pārstāvja pilnvaru īstenošanai.

15. Kapitālsabiedrības valde realizē kapitālsabiedrības darbības mērķus un stratēģiju, atbild par tai noteikto uzdevumu izpildi un darbības rezultātiem, nodrošinot normatīvo aktu prasību, dalībnieku sapulces lēmumu, kapitāla daļu turētāja pārstāvja rīkojumu un šo noteikumu izpildi.
16. Kapitālsabiedrības valdes pienākums:
 - 16.1. vadīt kapitālsabiedrības ikdienas komercdarbību un pārstāvēt kapitālsabiedrību;
 - 16.2. izpildīt Pašvaldības domes un kapitāla daļu turētāja lēmumus;
 - 16.3. nodrošināt stratēģijas (ar jaunu termiņu) izstrādi un iesniegšanu apstiprināšanai ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms stratēģijas termiņa beigām, nodrošinot stratēģijas darbības termiņa nepārtrauktību;
 - 16.4. nodrošināt iekšējās kontroles sistēmas izveidošanu, uzraudzību un uzlabošanu, paredzot nepieciešamo risku vadības, uzraudzības, kontroles un pārvaldības pasākumu kopumu, lai nodrošinātu kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanu, efektīvu darbību, aktīvu aizsardzību, pārskatu ticamību un darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, tādējādi nodrošinot:
 - 16.4.1. iekšējās kontroles sistēmas korupcijas riska novēršanai izveidi, pilnveidošanu un uzturēšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem, tai skaitā pretkorupcijas pasākumu plāna izstrādi un aktualizēšanu, visiem darbiniekiem saistošu ētikas principu izstrādi;
 - 16.4.2. iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveidošanu;
 - 16.4.3. personu datu aizsardzības sistēmas izveidi un uzturēšanu.
 - 16.5. citu iekšējo normatīvo aktu izstrādi saistībā ar iekšējās kontroles sistēmas nodrošināšanu kapitālsabiedrībā;
 - 16.6. veikt citus Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos, šajos noteikumos, kapitālsabiedrības statūtos, pilnvarojuma līgumā un pašvaldības izpilddirektora izdotajos rīkojumos noteiktos uzdevumus un pienākumus, kas saistīti ar kapitālsabiedrību pārvaldību.
 - 16.7. nodrošināt dokumentu sagatavošanu un iesniegšanu pašvaldībā.

III. Kapitālsabiedrību iesniedzamie dokumenti un to izskatīšanas kārtība pašvaldībā

17. Kapitālsabiedrības valde nodrošina, ka visa Pašvaldībai iesniegtā informācija ir patiesa, pietiekama, lai informācijas lietotājs varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu.
18. Kapitālsabiedrības valde, kurās Pašvaldībai pieder kapitāla daļas pašvaldībā iesniedz:
 - 18.1. vienu reizi gadā Kapitāla daļu turētāja rīkojumā noteiktajā termiņā:
 - 18.1.1. kapitālsabiedrības gada pārskatu un zvērināta revidenta atzinumu;
 - 18.1.2. pārskatu par darbības rezultātiem iepriekšējā gadā (atskaiti par stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildi), kuru sagatavo saskaņā ar noteikumu 1. un 2.pielikumu, un pašvērtējumu par iepriekšējā pārskata gadā paveikto, pildot Kapitālsabiedrības valdes locekļa pienākumus;
 - 18.1.3. informāciju par iepriekšējā gada budžeta, investīciju plāna un to grozījumu izpildi;
 - 18.1.4. detalizētu informāciju par papildus pakalpojumiem, kādus kapitālsabiedrība sniegusi attiecīgā pārskata ietvaros, norādot šo pakalpojumu sniegšanas pamatojumu un sniegšanas rezultātu, apjomu un kopsavilkumu par sniegto sabiedrisko pakalpojumu ieņēmumiem attiecībā pret visiem kapitālsabiedrības ieņēmumiem (6.pielikums);
 - 18.1.5. iepirkumu plānu nākamajam gadam (divu mēnešu laikā pēc kalendārā gada beigām);
 - 18.1.6. plānoto nākamā gada budžeta un investīciju plānu šajos noteikumos noteiktajā kārtībā;

18.2. vienu reizi ceturksnī (līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša 20.datumam):

- 18.2.1. pēc pārskata perioda beigām rakstveida informāciju par pārskata periodā veiktajiem iepirkumiem, ietverot informāciju par to atbilstību budžetam, investīciju plānam un spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;
 - 18.2.2. trīs, sešu un deviņu mēnešu starpperiodu pārskatus, sagatavotus atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.panta ceturtajai daļai par savu darbību. Vadības ziņojumā atspoguļojot: kapitālsabiedrības komercdarbības rezultātus; kapitālsabiedrības saimniecisko stāvokli, rentabilitāti, apgrozījumu un vērtspapīru kustību; apstākļus, kas var ietekmēt kapitālsabiedrības saimniecisko stāvokli; plānoto sabiedrības komercdarbības politiku nākamajā pārskata periodā, kā arī informāciju par citiem nozīmīgiem kapitālsabiedrības darbības aspektiem;
 - 18.3. citas atskaides, pārskati, kas noteikti līgumos;
 - 18.4. citu informāciju pēc kapitāla daļu turētāja pārstāvja pieprasījuma.
19. Dalībnieku sapulce apstiprina gada pārskatu, saskaņo budžeta un investīciju plānu nākamajam gadam un veic vispusīgu kapitālsabiedrības darbības iepriekšējā pārskata gada rezultātu un valdes locekļu darbības izvērtēšanu.
20. Kapitālsabiedrības dalībnieku sapulces lēmumu projekti un ar tiem saistītie dokumenti un informācija iesniedzami atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.
21. Ja kapitālsabiedrības darbībā ir saskatāms risks vai citi būtiski apstākļi, kas ietekmē vai var ietekmēt vispārējo stratēģisko mērķu un/vai Stratēģijā noteikto nefinanšu un finanšu mērķu sasniegšanu, izpilddirektors ar rīkojumu var noteikt citus pārskatu un atskaišu veidus un to iesniegšanas kārtību, kas atšķirīga no šo noteikumu noteiktās kārtības.

IV. Kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtēšana

22. Atbildīgais darbinieks katru gadu izskata kapitālsabiedrības iesniegto gada pārskatu, atskaiti par stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildi, veic vispusīgu kapitālsabiedrības darbības iepriekšējā pārskata gadā rezultātu, sagatavo kapitālsabiedrības darbības rezultātu izvērtējumu (turpmāk - atzinums) un iesniedz to kapitāla daļu turētāja pārstāvim.
23. Atzinumā ietver:
- 23.1. vispārīgo informāciju par kapitālsabiedrību;
 - 23.2. kapitālsabiedrības stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildes izvērtējumu;
 - 23.3. kompleksu iepriekšējā pārskata gada kapitālsabiedrības saimnieciskās darbības analīzi (t.sk., ārējā finansējuma no projektiem, fondiem un programmām piesaistes izvērtējumu);
 - 23.4. kapitālsabiedrības darbības atbilstību kapitālsabiedrībai izvirzītajiem stratēģiskajiem mērķiem izvērtējumu.
24. Kapitālsabiedrības darbības rezultātus var vērtēt starpperioda (trīs mēneši, seši mēneši, deviņi mēneši) un gada griezumā, salīdzinot tos ar iepriekšējo gadu attiecīgo periodu rādītājiem.
25. Ja kapitālsabiedrības iesniegtā informācija ir neprecīza vai nepietiekama kapitālsabiedrības darbības novērtēšanai, nodaļa nekavējoties pieprasa valdei iesniegt papildu skaidrojumu un informāciju.
26. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis, iepazīstoties ar atbildīgā darbinieka atzinumu par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem:
- 26.1. pieņem lēmumu par turpmāko rīcību, lai nodrošinātu stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu;

- 26.2. var pieņemt lēmumu par prēmiju izmaksu (prēmijas apmērs nedrīkst pārsniegt kapitālsabiedrības valdes locekļa divu mēnešu atlīdzības apmēru) valdes locekļiem atbilstoši kapitālsabiedrības darbības un valdes darba rezultātiem.
27. Atbildīgais darbinieks pēc kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšanas dalībnieku sapulcē, sagatavo informatīvu ziņojumu Pašvaldības domei par kapitālsabiedrības darbību iepriekšējā pārskata gadā. Uz Pašvaldības domes sēdi var uzaicināt attiecīgās kapitālsabiedrības valdes locekli vai valdes priekšsēdētāju.

V. Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrāde un izvērtēšana

28. Kapitālsabiedrības izstrādā vidēja termiņa darbības stratēģiju, pamatojoties uz kapitālsabiedrības rīcībā esošajiem un plānotajiem resursiem un rūpīgu kapitālsabiedrības darbības un attiecīgā tirgus izvērtējumu, izvirzot sasniedzamos mērķus un uzdevumus atbilstoši Pašvaldības domes noteiktajiem kapitālsabiedrības vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem un nosakot to izpildes termiņus un rezultātīvos rādītājus to novērtēšanai.
29. Kapitālsabiedrības stratēģijas izstrādes process sastāv no:
- 29.1. plānošanas (pašreizējās situācijas analīze, nākotnes perspektīvas un finanšu un nefinanšu mērķu un to izpildes mērīšanai rezultatīvo rādītāju noteikšana);
 - 29.2. īstenošanas taktikas (ikgadējo darbības plānu (budžetu, rīcības plānu, citu kapitālsabiedrības īstermiņa plānošanas dokumentu, saimniecisko plānu) sagatavošana).
30. Kapitālsabiedrības stratēģijas izpildes procesa nodrošināšanai ik gadu:
- 30.1. tiek veikta stratēģijā noteikto mērķu un rezultatīvo rādītāju izpildes analīze, sasniegto rezultātu salīdzināšana ar plānotajiem mērķiem un finanšu rādītājiem, kā arī īstermiņa plānošanas dokumentiem, priekšlikumu izstrāde plānu izmaiņām vai nepilnību novēršanai;
 - 30.2. pēc veiktās izpildes analīzes, stratēģija tiek aktualizēta sasaistē ar stratēģijā noteiktajiem mērķiem un finanšu rādītājiem saimnieciskās darbības veikšanai atbilstoši darbības plānam.
31. Kapitālsabiedrības valde, izstrādājot stratēģiju, ievēro Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā likuma 57.panta noteikumus, koordinācijas institūcijas² izstrādātās Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas, komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības un šajos noteikumos noteikto kārtību.
32. Ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms vidēja termiņa darbības stratēģijas termiņa beigām kapitālsabiedrības valdei ir pienākums iesniegt vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu nākamajam termiņam Atbildīgajam darbiniekam sākotnējai izvērtēšanai.
33. Atbildīgais darbinieks pirms sākotnējā izvērtējuma atzinuma sniegšanas par vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu ir tiesības pieaicināt attiecīgās nozares Pašvaldības iestāžu darbiniekus viedokļa sniegšanai.
34. Atbildīgais darbinieks, izskatot stratēģijas projektu izvērtē:
- 34.1. stratēģijas atbilstību pašvaldības domes noteiktajiem kapitālsabiedrības vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem;
 - 34.2. stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu atbilstību kapitālsabiedrībai noteiktajiem vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem, tiesību aktiem un politikas plānošanas

² No 2023. gada 1. marta Valsts kanceleja pārņēmusi Pārresoru koordinācijas centra funkcijas.

- dokumenti un stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu saistību ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu;
- 34.3. stratēģijas atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā likuma 57.pantam;
- 34.4. stratēģijas izvērtēšanas procesā tiek apkopota un ņemta vērā informācija par iepriekšējā perioda stratēģijas izpildi, kontrolējošo institūciju atzinumi par kapitālsabiedrības darbu.
35. Pēc pozitīva izvērtējuma par vidēja termiņa darbības stratēģijas projekta saņemšanas valde vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu iesniedz dalībnieku sapulcei apstiprināšanai.
36. Ja stratēģijā nepieciešams veikt grozījumus, valde sagatavo dalībnieku sapulces lēmuma projektu ar nepieciešamajiem grozījumiem stratēģijā un iesniedz izskatīšanai dalībnieku sapulcē, pirms tam nodrošinot stratēģijas grozījumu saskaņošanu ar atbildīgo darbinieku.
37. Kapitāla daļu turētāja pārstāvim ir tiesības noteikt arī citus kritērijus, kuri jāņem vērā atbildīgajam darbiniekam izvērtējot vidēja termiņa darbības stratēģijas projektu.

VI. Kapitālsabiedrības ikgadējā budžeta, investīciju plāna un to grozījumu izstrādāšana

38. Pašvaldības kontrolētā kapitālsabiedrība sagatavo tās ikgadējo budžetu (*3.pielikums*), investīciju plānu (*4.pielikums*) un to grozījumus atbilstoši kapitālsabiedrības stratēģijai. Ja nepieciešams, veic attiecīgas korekcijas un papildinājumus, pielāgojot veidlapu kapitālsabiedrības darbības specifikai un grāmatvedības kārtošānai, vienlaicīgi atspoguļojot pilnīgu un detalizētu informāciju.
39. Budžets tiek sagatavots saimnieciskajam gadam, kas sākas 1.janvārī un beidzas 31.decembrī.
40. Budžeta sagatavošanai tiek noteikti šādi pamatnosacījumi:
- 40.1. plānojot budžetu, jāpielieto pamatoti aprēķini, t.sk. pielietojot kapitālsabiedrībā apstiprinātos amatu sarakstus;
- 40.2. iesniegtajiem budžeta projekta aprēķiniem, prognozēm un paskaidrojumiem jābūt precīziem un kvalitatīviem.
41. Kapitālsabiedrību budžeta sagatavošanas gaitu nosaka katras kapitālsabiedrības valde, balstoties uz šajos noteikumos noteiktajiem pamatnosacījumiem.
42. Kapitālsabiedrības finansējuma pieprasījumus (ar pamatojumu un aprēķiniem, tāmēm, līgumiem, saskaņā ar investīciju programmu, atbilstoši stratēģiskam mērķim) no Pašvaldības budžeta nākamajam gadam iesniedz Pašvaldībā ne vēlāk kā līdz pārskata gada 31.decembrim.
43. Sagatavoto budžetu nākamajam atskaites gadam ar paskaidrojumiem, pamatotiem aprēķiniem un citu informāciju, un investīciju plānu, kā arī informāciju par iepriekšējā gada investīciju plāna īstenošanu, Kapitālsabiedrība iesniedz Pašvaldībā pārskata gada pēdējā darba dienā (izņemot kapitālsabiedrības, kas pakalpojumu izpildei saņem valsts budžeta līdzekļus).
44. Budžeta un investīciju plānu izpildi organizē un par to atbild Kapitālsabiedrības valde.
45. Grozījumi budžetā tiek veikti, ja paredzētas novirzes no Kapitālsabiedrību ieņēmumu un izdevumu prognozēm.
46. Budžeta grozījumus, pievienojot tam paskaidrojošos dokumentus ar grozījumu iemeslu skaidrojumu (apstākļu izmaiņas, kļūdas sākotnējā plānošanā, papildus programmu ieviešana), Kapitālsabiedrība iesniedz Pašvaldībā apstiprināšanai dalībnieku sapulcē.
47. Izmaiņas, kas tiek veiktas apstiprinātā budžeta plānotajos ieņēmumos vai plānotajos izdevumos, nemainot apstiprinātās kopsummas, ir tiesīga apstiprināt Kapitālsabiedrības valde.

VII. Dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanas kārtība kapitālsabiedrībās, kurās pašvaldībai pieder kapitāla daļas

48. Pēc auditētā gada pārskata apstiprināšanas kapitālsabiedrība iesniedz pašvaldībā priekšlikumu par peļņas izlietojumu un dividendēs izmaksājamās peļņas daļu, tai skaitā, atspoguļojot informāciju par dividendēm Pašvaldībai.
49. Kapitālsabiedrībai, kurā Pašvaldībai ir izšķiroša ietekme, dividendēs izmaksājamās peļņas daļu un dividenžu apmēru kapitāla daļu turētāja pārstāvis nosaka, ievērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 35.panta otrajā daļā, Komerclikuma 161.panta ceturtnās daļas un šajos noteikumos minētos nosacījumus.
50. Kapitālsabiedrībā, kurā pašvaldībai ir izšķiroša ietekme, minimālā dividendēs izmaksājamā peļņas daļa ir 10 % no pārskata gada tīrās peļņas.
51. Kapitālsabiedrībā, kurā pašvaldībai pieder kapitāla daļas, taču nav nodrošināta izšķirošā ietekme, kapitāla daļu turētāja pārstāvis, izskatot dalībnieku (akcionāru) sapulcē jautājumu par pārskata gada peļņas sadali, sniedz priekšlikumu noteikt dividendēs izmaksājamo peļņas daļu ne mazāku par 10 % no pārskata gada tīrās peļņas.
52. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis pēc pamatota kapitālsabiedrības valdes priekšlikuma var rosināt Pašvaldības domē jautājuma izskatīšanu par atšķirīgu minimālo dividendēs izmaksājamās peļņas daļas noteikšanu, ja:
 - 52.1. kapitālsabiedrībai ir nesegti iepriekšējo periodu zaudējumi, kuri ieskaitīti iepriekšējo gadu nesadalītajā peļņā/nesegtajos zaudējumos;
 - 52.2. dividenžu izmaksas apdraud kapitālsabiedrības plānotos ieguldījumus un citu stratēģisku mērķu īstenošanu;
 - 52.3. dividenžu izmaksas apdraud kapitālsabiedrības ilgtspējīgu attīstību;
53. Kapitālsabiedrība, kurā pašvaldībai ir izšķiroša ietekme, sagatavojot un iesniedzot priekšlikumu par peļņas izlietošanu, ņem vērā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 35.panta otrajā daļā un šo noteikumu minētos nosacījumus un norāda konkrētus peļņas izlietošanas mērķus, kā arī sniedz detalizētu informāciju par iepriekšējā gada peļņas izlietojumu atbilstoši noteiktajiem mērķiem. Ja nepastāv šo noteikumu 50.punktā minētie nosacījumi, kapitālsabiedrība iesniedz priekšlikumu par izmaksājamo dividenžu apmēru ar attiecīgu pamatojumu.
54. Kapitālsabiedrības, kurā pašvaldībai ir izšķiroša ietekme, nesadalītā peļņa tiek novirzīta kapitālsabiedrības attīstībai vai iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai.
55. Nesadalītās peļņas novirzīšana kapitālsabiedrības attīstībai nozīmē ieguldījumus, kas nepieciešami kapitālsabiedrības saimnieciskās darbības nodrošināšanai, ilgtspējīgai attīstībai, ņemot vērā stratēģijā noteiktos kapitālsabiedrības finanšu un nefinanšu mērķus.
56. Kapitālsabiedrības izmaksājamā Pašvaldībai piekritīgā peļņas daļa ir kapitālsabiedrības dalībnieku sapulces lēmumā noteiktā kapitālsabiedrības peļņas daļa, kura pašvaldībai piekrīt proporcionāli pašvaldībai piederošo kapitāla daļu nominālvērtību summai.
57. Kapitālsabiedrība dividendes iemaksā pašvaldības kontā ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no kārtējās dalībnieku sapulces lēmuma par peļņas sadali pieņemšanas dienas.

VIII. Pašvaldības tiešā līdzdalība kapitālsabiedrībā

58. Pašvaldības līdzdalības iegūšana kapitālsabiedrībā un jaunas pašvaldības kapitālsabiedrības dibināšana sabiedriskā labuma vajadzībām ir iespējama, ja tiek paredzēta ar pašvaldības autonomajām funkcijām saistīta saimnieciskā darbība un izpildās Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantā noteiktie nosacījumi.

59. Pirms lēmuma pieņemšanas par līdzdalības iegūšanu kapitālsabiedrībā vai jaunas pašvaldības kapitālsabiedrības dibināšanas, tiek izvērtētas iespējas sabiedriskā labuma mērķi sasniegt ar citiem ekonomiski pamatotiem un efektīviem līdzekļiem.
60. Pašvaldības līdzdalības pārvērtēšanas procesā pašvaldība ievēro normatīvajos aktos noteiktās prasības, kā arī izmanto Konkurences padomes ieteikumus, tajā skaitā attiecībā uz ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt noteiktos pašvaldības mērķus. Juridiskajā izvērtējumā pašvaldība ietver pamatojumu par normatīvajos aktos ietverto līdzdalības nosacījumu īstenošanos.
61. Pašvaldības tiešās līdzdalības pārvērtēšanai kapitālsabiedrībās un kapitālsabiedrību vispārējo stratēģisko mērķu pārvērtēšanai, kapitāla daļu turētāja pārstāvis izdod atsevišķu rīkojumu, nosakot pārvērtēšanas termiņus, nosacījumus un darbiniekus, kuri veiks izvērtējumu. Pārvērtēšanas atzinums tiek iesniegts izskatīšanai pašvaldības domē. Pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās pārvērtēšanu var nodod veikt kapitālsabiedrībai, noskaidrojot pakalpojuma sniedzēju atbilstoši Publisko iepirkumu likumā noteiktajam regulējumam.
62. Kapitālsabiedrība izstrādā iekšējo procedūru par riskiem (piemēram, finanšu, konkurences, tiesiskajiem aspektiem), kurus nepieciešams izvērtēt pirms jaunu pakalpojumu sniegšanas vai investīciju veikšanas darbības paplašināšanās, lai nodrošinātu visaptverošu izvērtējumu un mazinātu iespēju neapzināti radīt negatīvu ietekmi uz konkurenci.
63. Ja kapitālsabiedrības jaunu pakalpojumu sniegšana vai investīciju veikšana darbības paplašināšanai ir paredzēta vidēja termiņa darbības stratēģijā, atsevišķu izvērtējumu pirms jaunu pakalpojumu sniegšanas vai investīciju veikšanas darbības paplašināšanās var neveikt.
64. Atbildīgais darbinieks, sagatavojot pārskatu par pašvaldībai piederošām kapitālsabiedrībām un kapitāla daļām, vispārīgi izvērtē konkurences situāciju preču un pakalpojumu tirgos, kuros darbojas kapitālsabiedrība, un, ja nepieciešams, sagatavo priekšlikumu Kapitāla daļu turētājam par nepieciešamību veikt pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā izvērtējumu, neatkarīgi no laika, kad veikts iepriekšējais izvērtējums. Kapitāla daļu turētājs attiecīgi informē pašvaldības domi, kas lemj par turpmākām darbībām.

IX. Valdes locekļu nominēšana

65. Kapitālsabiedrības valdes nominēšana tiek īstenota saskaņā ar Ministru kabineta noteikto kārtību un ievērojot Pārresoru koordinācijas centra izstrādātās vadlīnijas valdes un padomes locekļu nominēšanai.
66. Kapitālsabiedrības valdes atkārtota ievēlēšana tiek īstenota, pamatojoties uz iepriekšējā pilnvaru termiņa darba rezultātu izvērtējumu un saskaņā ar Ministru kabineta noteikto kārtību.
67. Nominācijas komisiju izveido Pašvaldības izpilddirektors ar rīkojumu.

X. Atlīdzības noteikšanas principi valdes locekļiem

68. Valdes priekšsēdētāja un valdes locekļa atlīdzību veido mēneša atlīdzība jeb atlīdzības fiksētā daļa un ikgadējā prēmija jeb atlīdzības mainīgā daļa.
69. Valdes loceklim maksā mēneša atlīdzību, kuras apmēru nosaka ar dalībnieku sapulces lēmumu, ievērojot normatīvajos aktos paredzēto tās maksimālo apmēru.
70. Kapitāla daļu turētāja pārstāvis nosaka valdes locekļa fiksētās atlīdzības apmēru, ievērojot šādus kritērijus:
 - 70.1. amatpersonas profesionālā pieredze un izglītība;
 - 70.2. pienākumu apjoms, sarežģītība;
 - 70.3. atlīdzības fiksētās daļas vidējo apmēru nozarē privātajā sektorā attiecīgajam amatam atbilstoša lieluma kapitālsabiedrībā;

- 70.4. Kapitālsabiedrības plānošanas dokumentos (tai skaitā vidēja termiņa darbības stratēģijā) izvirzītos mērķus;
 - 70.5. Kapitālsabiedrības rīcībā esošos atlīdzības izmaksai pieejamos finanšu līdzekļus;
 - 70.6. Kapitālsabiedrības pašu ieņēmumu īpatsvaru un publisko finanšu resursu īpatsvaru Kapitālsabiedrības kopējos ieņēmumos.
- 71. Valdes locekļa ikmēneša atlīdzību nosaka uz visu pilnvaru termiņu ar tiesībām to pārskatīt reizi gadā pēc Kapitālsabiedrības gada pārskata apstiprināšanas.
 - 72. Lēmumu par prēmijas (atlīdzības mainīgās daļas) izmaksāšanu valdes loceklim kapitāldaļu turētāja pārstāvis pieņem pēc gada pārskata apstiprināšanas un Kapitālsabiedrības, tās valdes locekļa darbības rezultātu pārskata gadā izvērtēšanas.
 - 73. Prēmijas noteikšanā valdes locekļiem ņem vērā Kapitālsabiedrības un valdes locekļa darbības rezultātus iepriekšējā pārskata gadā, vidēja termiņa darbības stratēģijā, kā arī ikgadējo finanšu un nefinanšu mērķu un uzdevumu izpildi, budžeta izpildi, attiecīgā pārskata perioda revīzijā konstatēto, starp Pašvaldību un Kapitālsabiedrību noslēgto līgumu izpildes novērtējumu, kā arī valdes locekļa darbības izvērtējumu un Kapitālsabiedrības rīcībā esošos prēmijas izmaksai pieejamos finanšu līdzekļus.

XI. Informācijas atklātības nodrošināšana

- 74. Kapitālsabiedrības valde nodrošina normatīvajos aktos noteiktās aktuālās informācijas publiskošanu kapitālsabiedrības oficiālajā tīmekļa vietnē (*6.pielikums*). Ja kapitālsabiedrībai nav savas tīmekļa vietnes, valde iesniedz publiskojamo informāciju atbildīgajam darbiniekam, kurš sadarbībā ar pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļu nodrošina šīs informācijas publiskošanai pašvaldības tīmekļa vietnē.
- 75. Atbildīgais darbinieks veic normatīvajos aktos noteiktās informācijas par kapitālsabiedrību publiskošanas uzraudzību, informējot kapitāla daļu turētāja pārstāvi par normatīvo aktu prasību neizpildes gadījumiem.

XII. Noslēguma jautājumi

- 76. Kapitālsabiedrības valde ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no šo noteikumu spēkā stāšanās dienas izstrādā (vai aktualizē esošās) šajos noteikumos minētās procedūras, iekšējos noteikumus.
- 77. Noteikumi stājas spēkā ar 2023.gada 1.decembri.
- 78. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos atzīt par spēku zaudējušiem:
 - 78.1. Aizkraukles novada pašvaldības domes 2020.gada 27.februāra noteikumus Nr.2020/6 “Aizkraukles novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības noteikumi”;
 - 78.2. Aizkraukles novada pašvaldības domes 2015.gada 25.novembra noteikumus “Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta pašvaldības budžetā izmaksājamā daļa par pašvaldības kapitāla izmantošanu”.

Pielikumā:

- 1) Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu plāns un izpilde (pārskata) gadā uz 1 lp.;*
- 2) Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto finanšu mērķu, tai skaitā finanšu rādītāju sasniegšanas plāns un izpilde (pārskata) gadā uz 2 lp.;*
- 3) Budžets (veidlapa) uz 2 lp.;*
- 4) Investīciju plāns (veidlapa) uz 1 lp.;*
- 5) Publiskojamā informācija uz 2 lp.;*
- 6) (Kapitālsabiedrības nosaukums) pārskats par papildus pakalpojumiem (pārskata) gadā uz 1 lp.*

Sēdes vadītājs,
domes priekšsēdētājs

L.Līdums